

Јени тәрчүмәләр

ОГЛУМ МӘҢӘММӘДӘ НӘСИҮӘТ

Ей огул, көл ешит нәсиүәтким,
Сөн варсан, ман кетдик кеденләр ким.
Адымда мәһру вар бил, Мәңәммәдик,
Сөн да бир күл кими дүнәје көлдин.
Мәңәммәд гој хөшбәхт елесин сөн,
Мәңәммәд төбли кими учалт сөснин.
Jaхшылыг мәһруну адына чалдыр,
Өзүн шәрхеткни фәлеје галдыр.
Но гәдер ки, зарам, фәхр адым ман да,
Гој башым уялсын адын көлвендә.
Jaхшы адамларла сөн ол һәмсәнбет,
Jaхшыдан jaхшылыг көрсән фагет.
Күллүкде отуран күл отри зерер,
Наданка аյлашсан, зерары дејэр.
Инак, бир надуруст, ejibli адам,
Jүз jaхшы адамы ejibler беднам.
Бир шикар төлеје дүшерсә экәр,
Нече зам шикар да ардыча көлөр.
Мәжжәнкни юлуңда горхаг бир киши,
Уда гызыллары, онун бу киши,
Огрукун елиниде олар бәнана,
Jыртар нечесинин гарынын јено.
Төрсисе чөврилмиш бу сарайда сөн,
Кишилек өмр ало, экәр кишилек.
Атын гыяраг олса, иянама јено,
Асан көрүнмәснин бу юллар сөно.
Сөн гандай ачсан да, бир шаһин кими,
Көзүн јолда олсун јено күн кими.
Бил ки, кетдијин јол шикар јолудур,
Семанын каманы охла долудур.
Дәме ки, дәмрим сафдыр, инчедир,
Юл аңарыбетак дәмрим чекир.
Күчү чатаң гәдер јүкле ки, нејван
Jохса гајалыгда учар гајадан.
Иккикән дүнәје чох jaхшы олма,
Гәммин, зүлмүнү көнклүмә салма.
О hансы дүйнүдүр неч ачымласын,
О hансы килкүддир ачан олмасын.
Еле јухулар зар, горхуду, ағыр,
Jозанды Фәрәндән гәлбик ачылыр.
Гәм зар ки, үреје батыр ох кими,
Онун галханымыр мисанын сабри.
Өңдикни сөн бағла первердикара,
Дөрді гәм, гәмни да ат бир көнара.
Аллаһын өмриме сөн гугал ассан,
Бүтүн мүшкүлләрни һәлл олар асан.
Jaхшы адам иле өндик позма,
Беджистәт оларни достыуга язма.
Дәмшисәз еслини асли бөд олар,
Неч заман jaхшылыг көрмәсөн ондан.
Фәраб ки, иксана јетирир зәрәр,
Галмагы зиәндидир, өлдүр ет һүнәр.
Имканын олдургач кет сөнет ejән,
Гапылар бағлама, гапылар ач сөн.

Судан дүрр чыхарар, дашдан да пәл
влар.
О кес ки, сөнете гәлбик вермәз,
Елмии, билижин де гәдрик билмәз,
Шүурлу чох адам тәйфеллик етди,
Ахырда саксы гәб сәтмага кетди.
Тө'лүм ачды көзүн чох корафәнгүн,
Сечилди газини једди иглимин.
Ит ағымны вурса бир габе экәр,
Мә'лумдур, о габа «мурдар» дејәрләр.
Шикар итләр ки, аларлар тө'лүм,
«Мурдар» сәјлемәйир онлара неч ким.
Ит тө'лүм аланда пак олур демәк,
Инсан тө'лүм алса, олмазмы мәлек.
Өзүнү дөрү етсан, Хыэр кими сөн,
Дирлини сујуну јегни жөрсөн.
Көл, аби-нејаты сөн санна асан,
О чаны ағылдыр, ағыласа чан,
Чан чыраг оларса, агл она јағыр,
Әгл иле, чан иле бөдни де сөгдир,
Әглә де, чаны да вериб јаради,
Онларын әһдәти олубдур и сан.
Экәр сөнде јохса беле бир ви'дет,
Онда мисавильтан кел ачма сәйбет.
Веңдәтә деңверсәмниклек экәр,
Нер икк дүнҗади гәлбик динчелар.
Но гәдер күчүн вар, чаванлыгын вар,
Гәлбикдән иченчелер гысматын олар.
Уча сера агачы сынар, ejilməz,
Она мүмҗанын да көмән дејәмәз,
Но гәдер етмәйб бу чаван чагын,
Јол кет, гүзәтлидир нале вәзгын.
Экәр чыхармасан тақрыны јаддан,
Онда сера кими учалаңгасан.
Мөнкүм көј сәјүдүм гуру будагыр,
Лалем саралыбыр, бөнөшөм ағымыр.
Гүзәм галмамышыр галхып айга,
Кемер бағламага, папаг гојмага.
Бир вахт киши кими чох иш көрмүшүм,
Инди о гүзәм олдан вермисем.
Бу рүзикар салды мәни да өлден,
Онун аздатидир ало әзелден.
О вахтсыз сыйндырды гол-ганаңдымы,
Инди гочалышшам, сорма адымы.
Өңдикни чох һүснү-чамалы варды,
Нела үстүнлик де чичек чыхарды.
Өзүн көлкөлдерден хөтөр дүшдүм,
Анчаг һүнәрмөлө гәлдүм, јетишдүм.
Кими ки, излејен бир көлө вардыр,
О көлке дејәндир, о чанавардир.
Неч кеси көрмәдим мәнден, мәнчен,
Көзмөје ардынча онун бир дүшмән.
Азалыр мисанын нер ан гүзәсек,
Анчаг гочалыгча артын һаесек.
Гочалан бөдәндир, чичектөр солур,
Фагет арзууларса гочалымыр, галым.
Санма ки, бу хисләт төк бизде вардыр,
Бу ма'шүм беләје hамы дичардым.
Ей хәсте қонгулмүк, табиби, јетер,
Өмрүмүн чиңең торлагы спер.
Бөсдир бу гаранлыг, ejilmälyg һәмни!
Шикест етдикиңе көндер дарманы,
О даррдан ки, гәлбим паришиан олар,
Төк сөннин елиниле о асан олар.
Башым ejilmälyj, ону ejim сөн,
Накесләр әнүкде ejilmäidim мән,
Мән ки, өз дәннәм етдим генәт,
Сөдафтәк әнүкде агајам фагет.
Нер шејден jaхшыдым өз агам олам,
Но ки, миңнат иле баш долендирам.
Шир де она көрә шир олду инак,
Jалтаглы занчирин гырды бојнундан.
Хошдур өз сүфрендан чөрек зөрсөн,
Хасис сүфрасинде һәллә җемәкдә.
Низами, олан ки, јетмагын јетер,
Одлу гылынчыны чөндөдир сөнәр,
Зәһметден ичиниме, хөзинени ач,
Бу дүнија үзүн сөн дүррүлөр сач—